

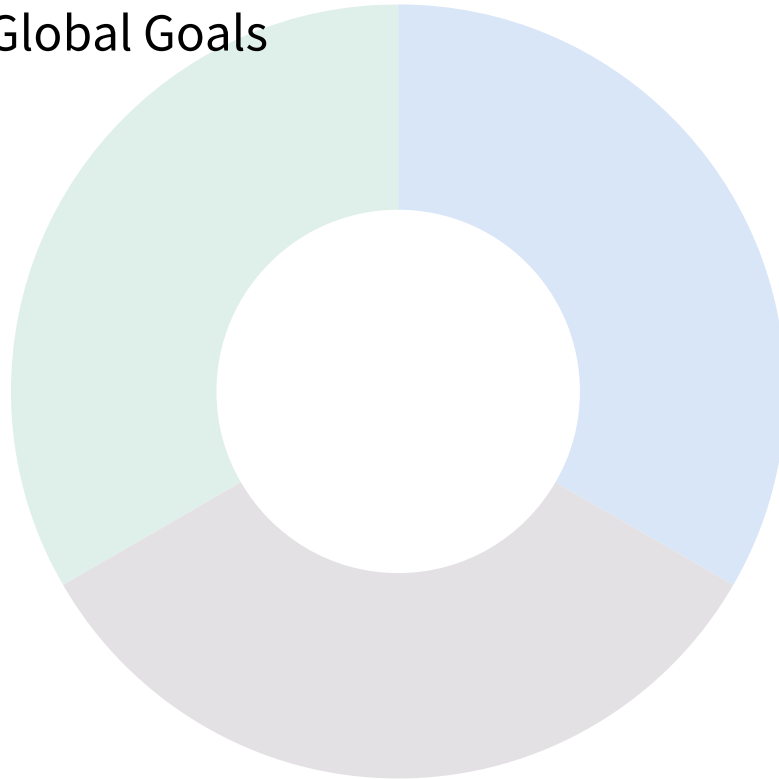

Duurzaamheidsportret – SDG
Gemeente Maastricht
CONCEPT

Marijn van Asseldonk m.vanasseldonk@hetpon-telos.nl
Ruben Smeets r.smeets@hetpon-telos.nl

Inhoudsopgave

- Methodologie: het maken van de Global Goals monitor
- Enige reflecties op de Global Goals
- Resultaten
- Conclusie

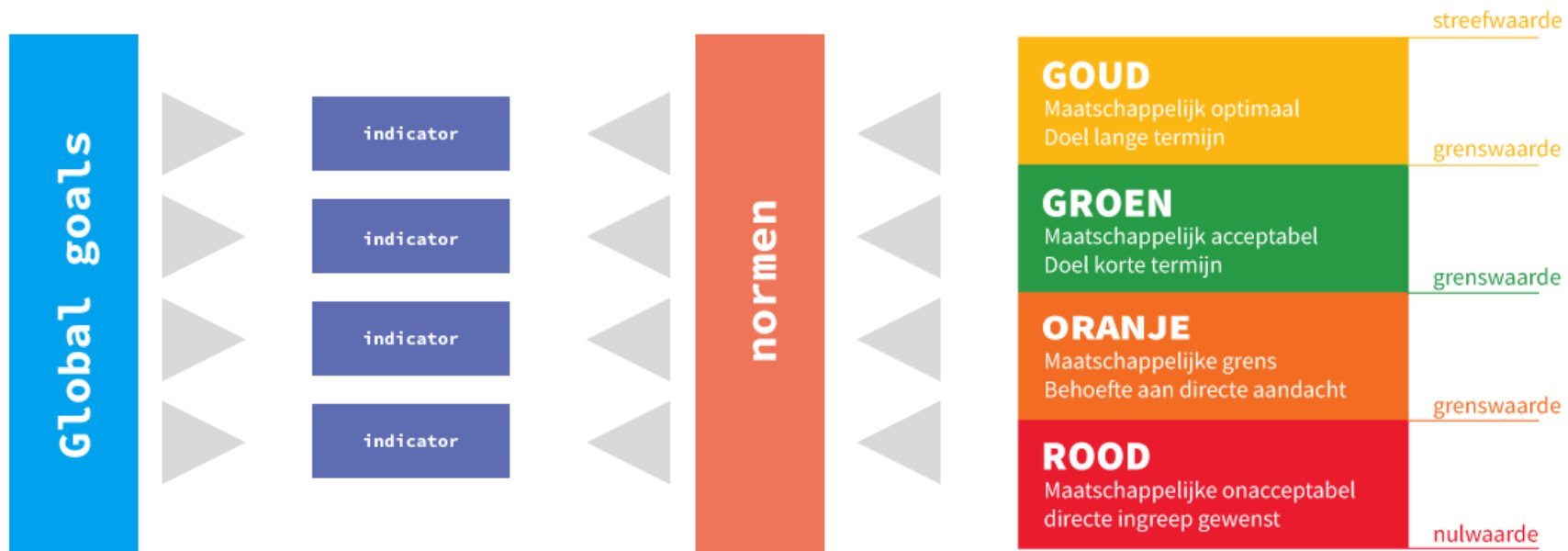
Methodologie

Methodologie Global Goals monitor (1)

- Monitor bestaat uit door het PON & Telos verzamelde data
- Data is voor alle 352 Nederlandse gemeenten verzameld en meestal voor meerdere jaren. Daardoor vergelijkingen mogelijk + schetsen ontwikkelingen in de tijd.
- Het PON & Telos hanteert bij het normeren, om misverstanden te voorkomen, zoveel mogelijk dezelfde normen als in de Nationale Monitor Duurzame Gemeenten
- Doel 14 'Leven op water' en doel 17 'Samenwerking' worden niet in beeld gebracht
- De indicatoren sluiten aan bij de 169 subdoelen van de Global Goals, die een uitwerking zijn van de 17 hoofddoelen.

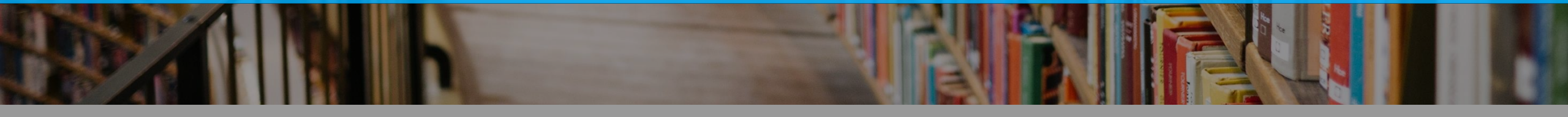
Methodologie Global Goals monitor (2)

Door het PON & Telos verzameld. Normen gebaseerd op regionale vergelijking, wettelijke normen of vergelijking in de tijd uitgedrukt met behulp van kleuren.

Enige reflecties op de Global Goals vanuit de wetenschap

Waarom SUSTAINABLE Development Goals of Globals Goals?

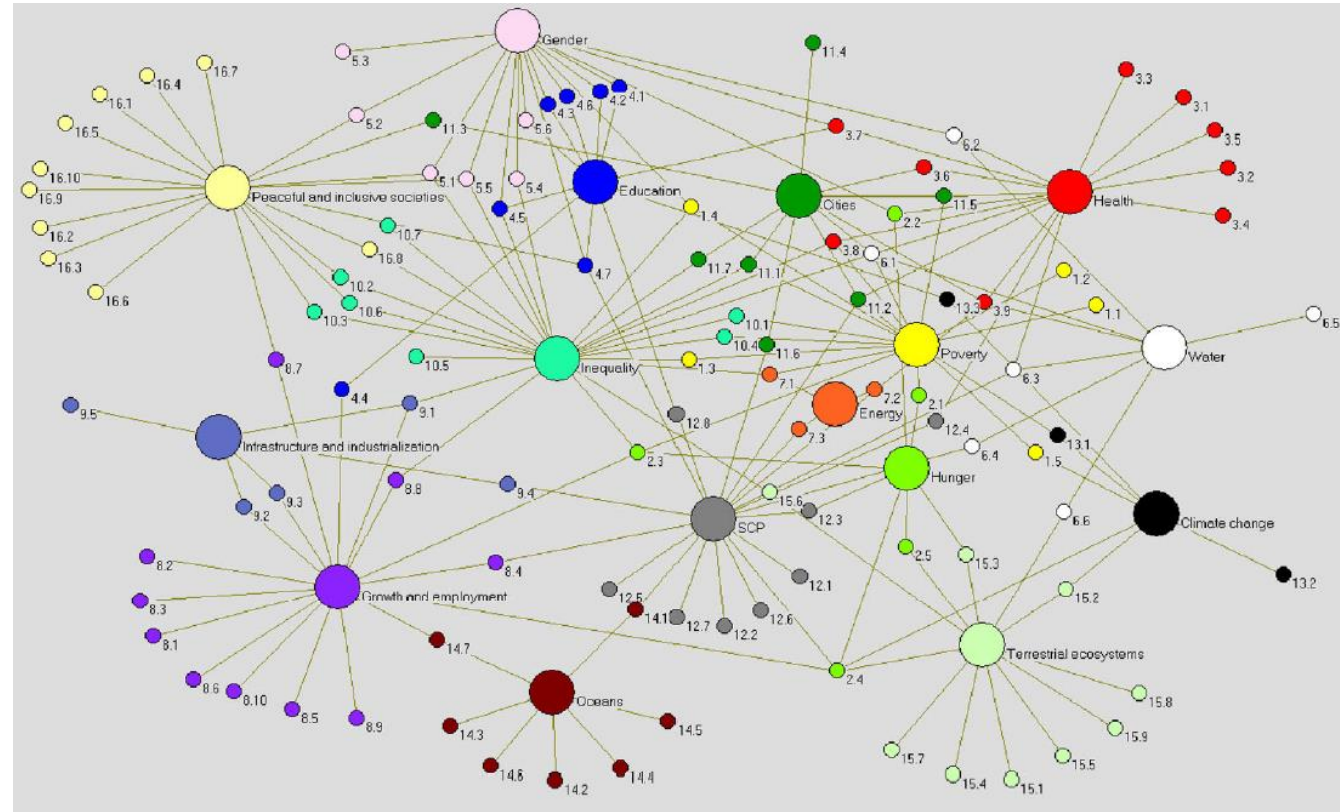
- De SDG's kijken breed: ze omarmen de People-Planet-Profit benadering (triple bottom line approach) van duurzame ontwikkeling om (uiteindelijk) menselijk welzijn te realiseren.
- De wereld is in een nieuw tijdperk beland waarin de aarde nog meer dan in het verleden wordt bedreigd. Naast milieu risico's, wordt de mensheid ook bedreigd door een aantal andere risico's/vraagstukken die ook deel uitmaken van de SDG's, zoals:
 - Groei van de wereldbevolking;
 - Snelle stijging van het inkomen per hoofd van de bevolking én toenemende inkomensongelijkheid;
 - Sociale integratie;
 - Toenemende ongelijkheid als gevolg van verschillen in onderwijsmogelijkheden;
 - Discriminatie van inheemse bevolkingsgroepen.

Het framework van de SDG's gezien door een wetenschappelijke bril

- De SDG's zijn een verbetering ten opzichte van de Millennium Development Goals (MDG's)
 - Meer aandacht voor de verschillende relevante aspecten van de 3P's + meer aandacht voor een evenwichtige ontwikkeling van die 3P's;
 - SDG's hebben betrekking op alle landen in de wereld, MDG's alleen op ontwikkelingslanden.
- Maar een 'narrative of change' wordt dringend gemist: hoe draagt het realiseren van de afzonderlijke doelen bij tot een hoger gelegen doel van maatschappelijke verandering? Hoe vindt die verandering plaats? Wat zijn de drijvende krachten? Welke hulpbronnen zijn er nodig?
- De SDG's zijn universeel, maar de uitgangssituatie van landen/regio's verschillen (per thema)

Ter illustratie: zie de SDG's als een netwerk van doelen

- 60 subdoelen hebben minimaal ook een link met een ander doel
- Het resultaat: een netwerk met daarin een aantal knopen: ongelijkheid, armoede, honger, duurzame consumptie en productie en onderwijs

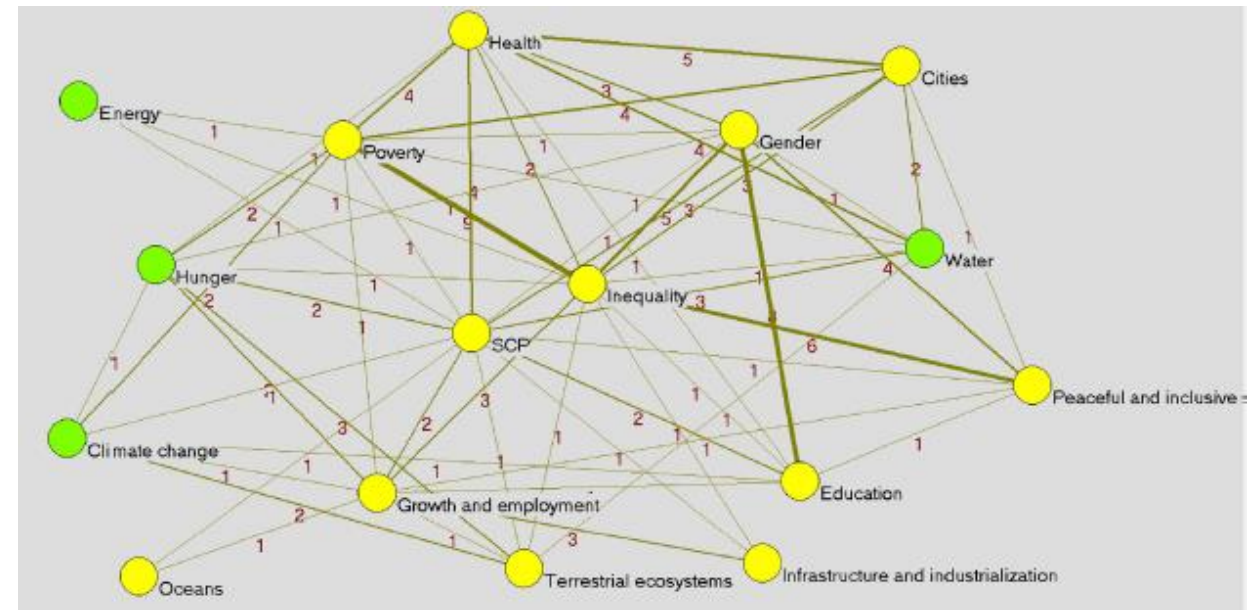
Bron: Le Blanc (2015)

Ter illustratie: zie de SDG's als een netwerk van doelen

Sterkte van de verbindingen: hoe dikker de lijnen tussen de twee doelen, des te meer subdoelen hebben betrekking op deze twee doelen.

De dikste lijnen:

- Geslacht en onderwijs
- Armoede en ongelijkheid

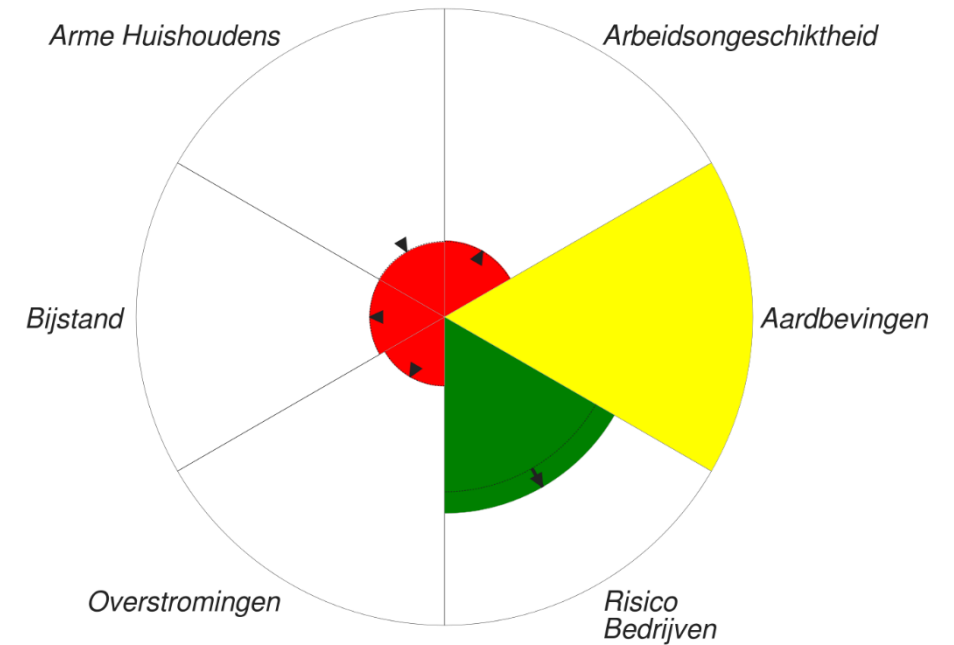
Bron: Le Blanc (2015)

Resultaten

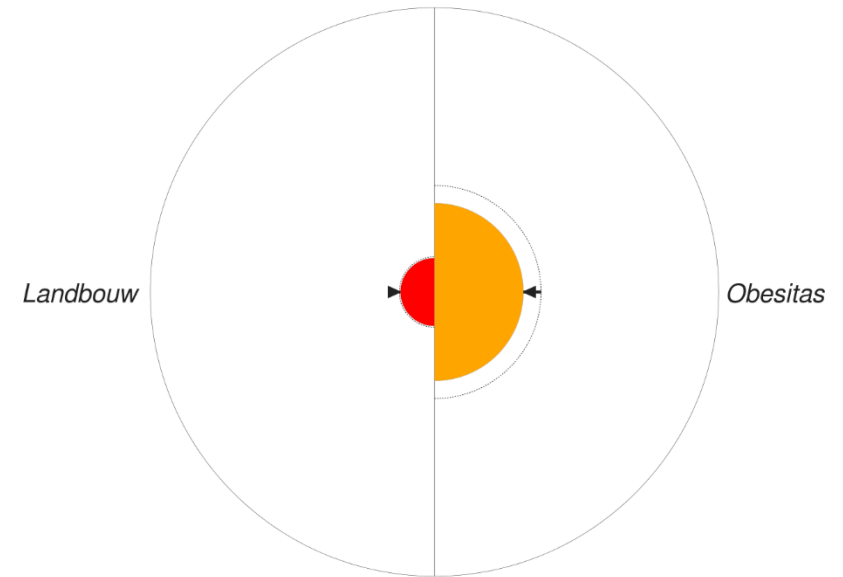
Doel 1: Geen armoede

Maastricht scoort niet zo goed op doel 1. Hoewel er uitstekend wordt gescoord op aardbevingen en het aantal risico bedrijven laag is, is de arbeidsongeschiktheid is hoog. Er is daarnaast een hoog aandeel arme huishoudens, alsook een het aandeel personen in de bijstand. Als laatste scoort Maastricht slecht op overstromingen.

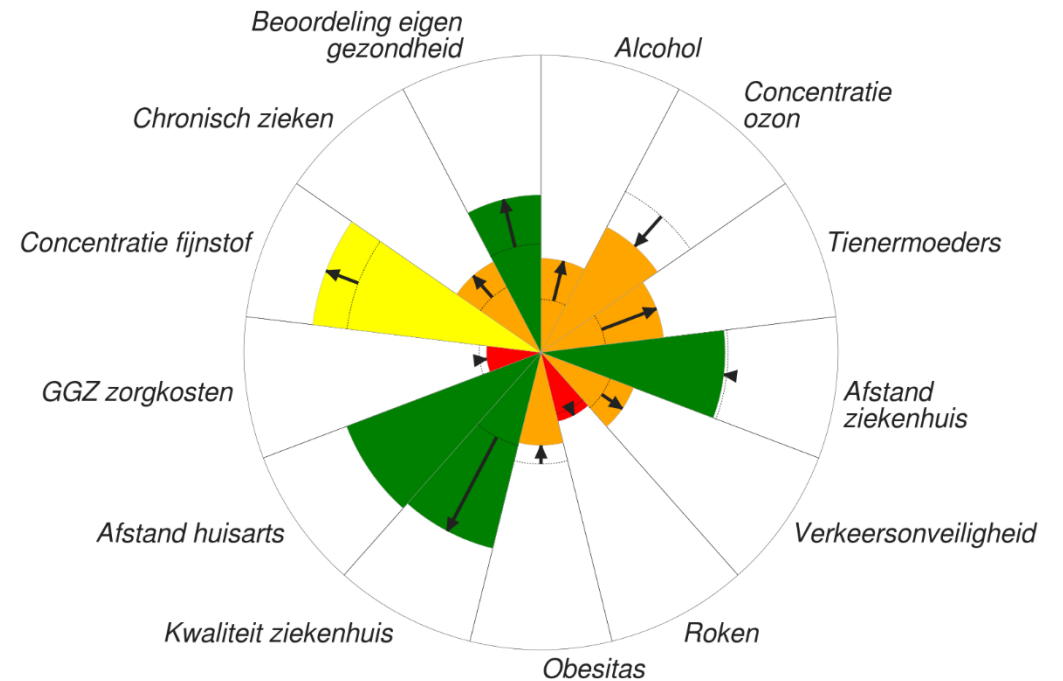
Doel 2: Geen honger

Doel 2, geen honger, bestaat uit een tweetal indicatoren. Landbouw, en obesitas. Doel 2 is een direct aandachtspunt voor de gemeente Maastricht. Het percentage van de gemeente dat in gebruik is voor landbouwdoeleinden is laag en het percentage van de bevolking met overgewicht is hoog. Beide indicatoren laten een negatieve trend zien.

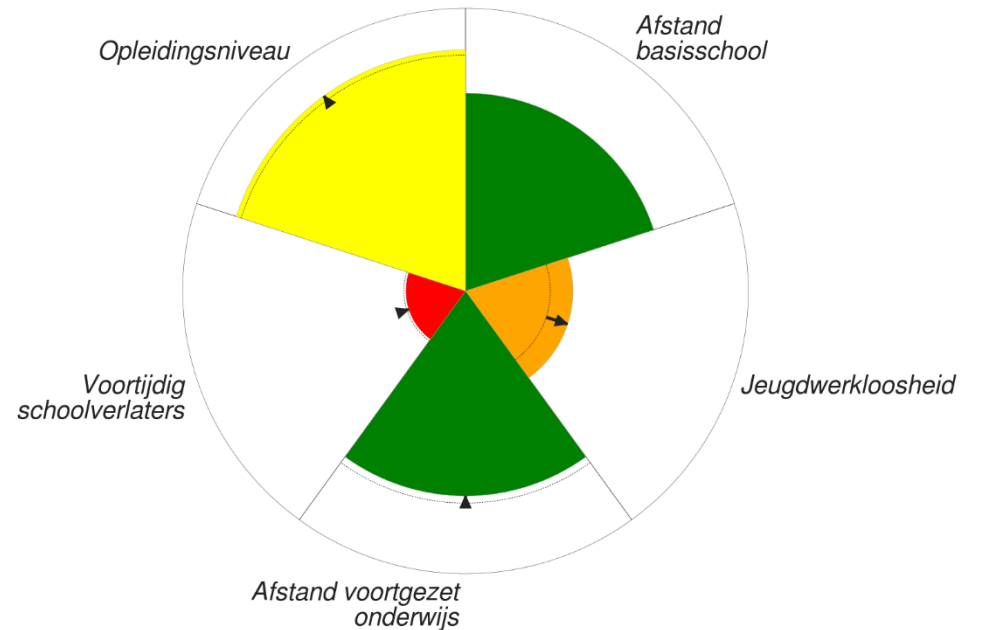
Doel 3: Goede gezondheid en welzijn

Een wisselend beeld binnen doel 3. Maastricht scoort uitstekend op de concentratie fijnstof. De beoordeling eigen gezondheid is naar een goede score gestegen, alsook de kwaliteit van de ziekenhuizen. De afstanden tot het ziekenhuis en huisarts scoren eveneens goed. Er zijn echter ook (directe) aandachtspunten. Het percentage tienermoeders is nog hoog en er zijn veel rokers en mensen met ernstig overgewicht. Tevens, hoewel er een positieve trend zichtbaar is, zijn er nog veel Maastrichtenaars met een overmatig alcoholgebruik. Als laatste is de concentratie ozon gestegen en nu een aandachtspunt, en hoewel positief ontwikkeld, is de verkeersonveiligheid nog hoog

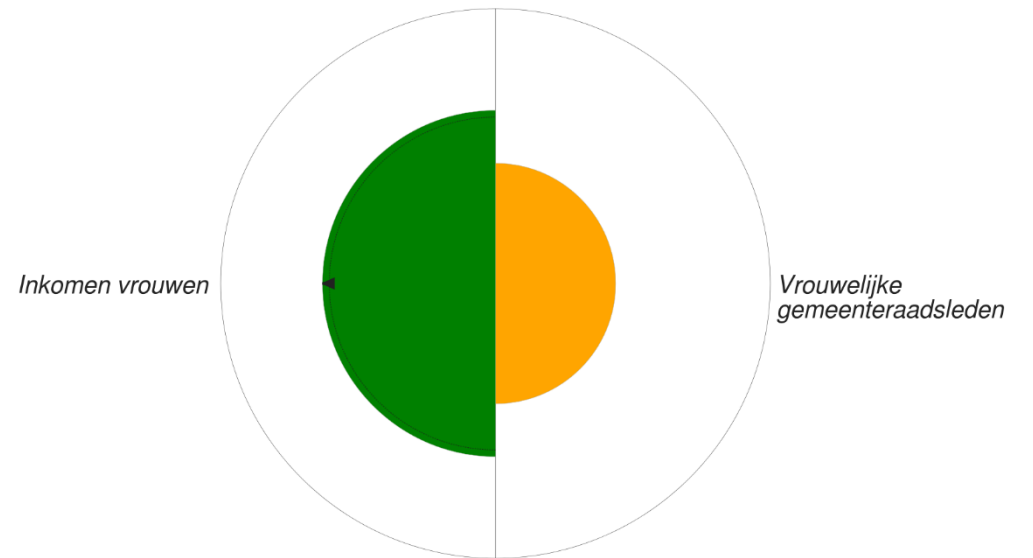
Doel 4: Kwaliteitsonderwijs

Maastricht scoort wisselend op onderwijs. Het opleidingsniveau van de Maastrichtenaren is uitstekend. De afstand tot de scholen is laag. Er zijn echter wel veel vroegtijdig schoolverlaters en de jeugdwerkloosheid is hoog. De jeugdwerkloosheid laat daarnaast wel een positieve trend zien.

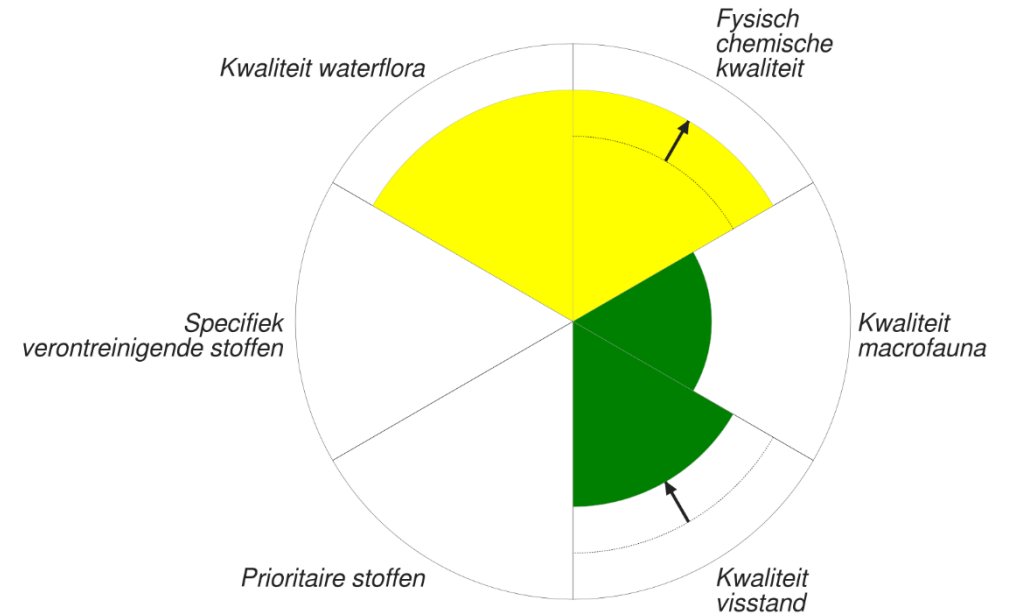
Doel 5: Gendergelijkheid

Doel 5 is gevuld met twee indicatoren. Maastricht scoort goed op het inkomen van vrouwen en de score laat een lichte, positieve trend zien. Het aandeel vrouwelijke gemeenteraadsleden is daarnaast wel nog een aandachtspunt.

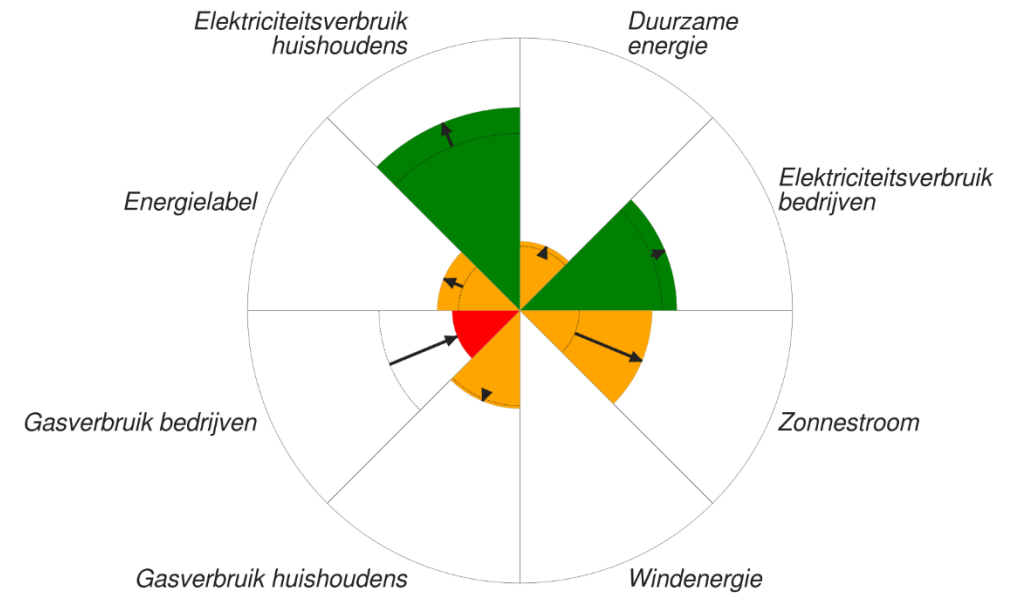
Doel 6: Schoon water en sanitair

Maastricht scoort uitstekend op het gebied van waterflora en de fysisch chemische kwaliteit van het oppervlaktewater. De kwaliteit van de visstand is achteruit gegaan, maar scoort wel nog goed. De kwaliteit van de macrofauna scoort eveneens goed. De score op de specifieke verontreinigende stoffen en prioritaire stoffen is echter slecht; geen van de wateren voldoet aan de eisen voor deze stoffen.

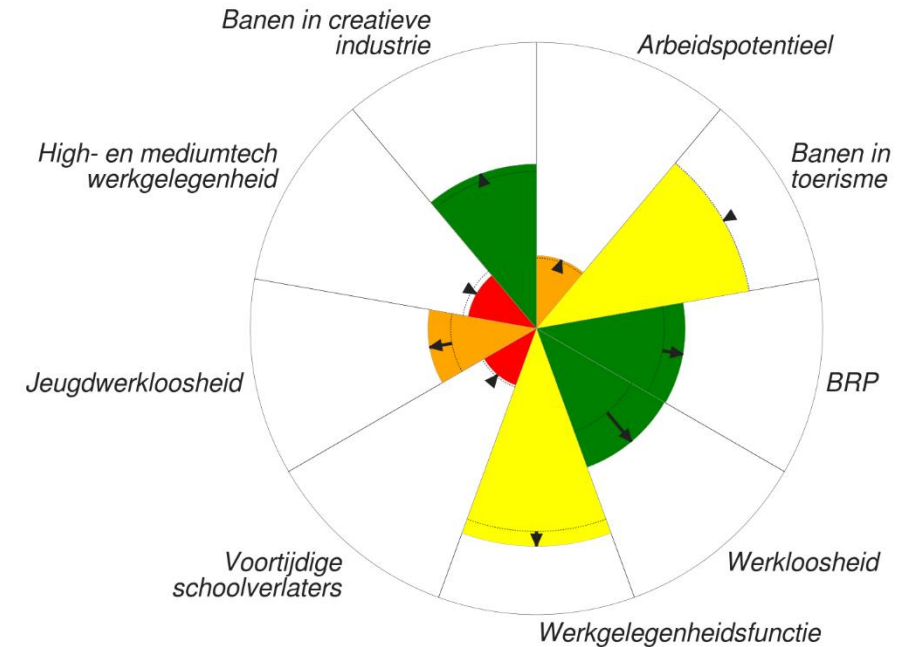
Doel 7: Betaalbare en duurzame energie

Maastricht scoort niet zo goed op doel 7. Het elektriciteitsverbruik van huishoudens en bedrijven is laag en in beide gevallen afgenomen. Zonnestroom is positief ontwikkeld, maar nog steeds een aandachtspunt. Ook aandachtspunten zijn de energielabels, duurzame energie en windenergie. Het gasverbruik van huishoudens en bedrijven zijn ook (directe) aandachtspunten. Met name het gasverbruik van bedrijven is fors toegenomen.

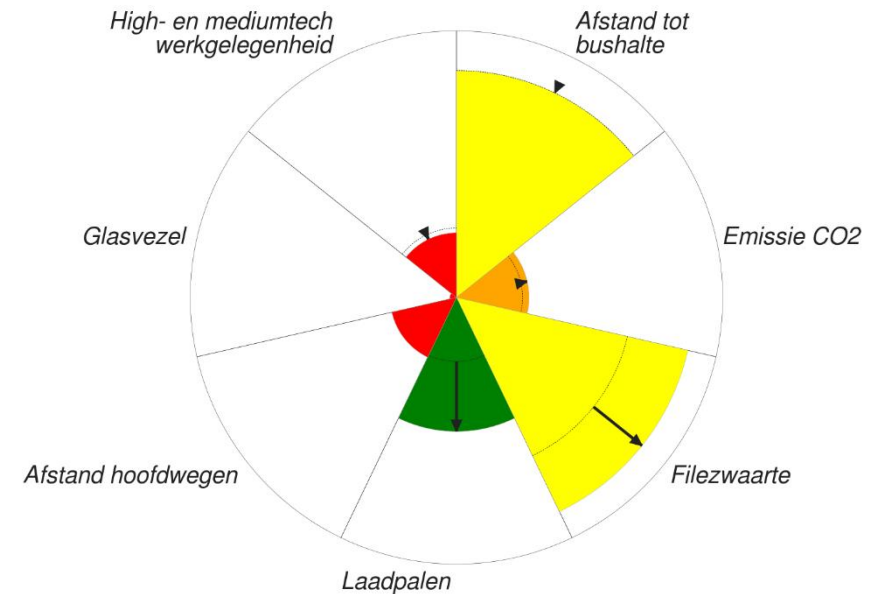
Doel 8: Waardig werk en economische groei

Eveneens een wisselend beeld op doel 8. Maastricht scoort uitstekend op het percentage in toerisme en de werkgelegenheidsfunctie. De werkloosheid is afgenomen en scoort nu goed. Het BRP is toegenomen en scoort goed en dat geldt ook voor de banen in de creatieve industrie. (directe) Aandachtspunten zijn echter de werkgelegenheid in de high- en mediumtech industrie, het arbeidspotentieel en hoewel positief ontwikkeld, de jeugdwerkloosheid. Daarnaast is er sprake van een toenemend aantal voortijdige schoolverlaters

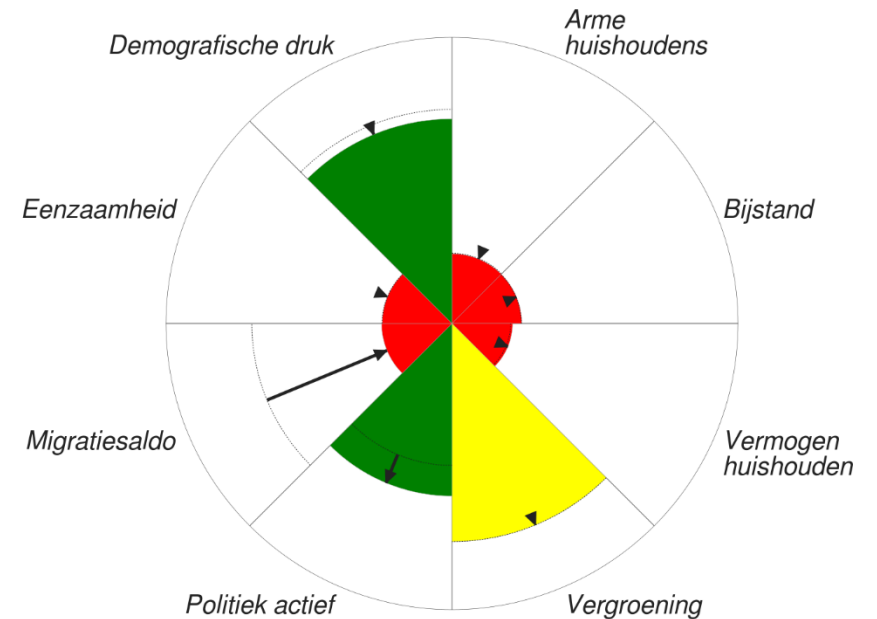
Doel 9: Industrie, innovatie en infrastructuur

De infrastructurele updates in Maastricht lijken een positieve indruk te hebben op de filezwaarte, die is namelijk enorm afgenomen. De afstand tot een bushalte is laag. Het aantal laadpalen is fors toegenomen en scoort nu goed. Er zijn echter ook nog wat (directe) aandachtspunten. Zo is de afstand tot een hoofdweg groot, is er nog geen glasvezelaansluiting en is er weinig werkgelegenheid in de high –en mediumtech werkgelegenheid. Hoewel licht positief ontwikkeld, is de uitstoot van CO2 nog een aandachtspunt.

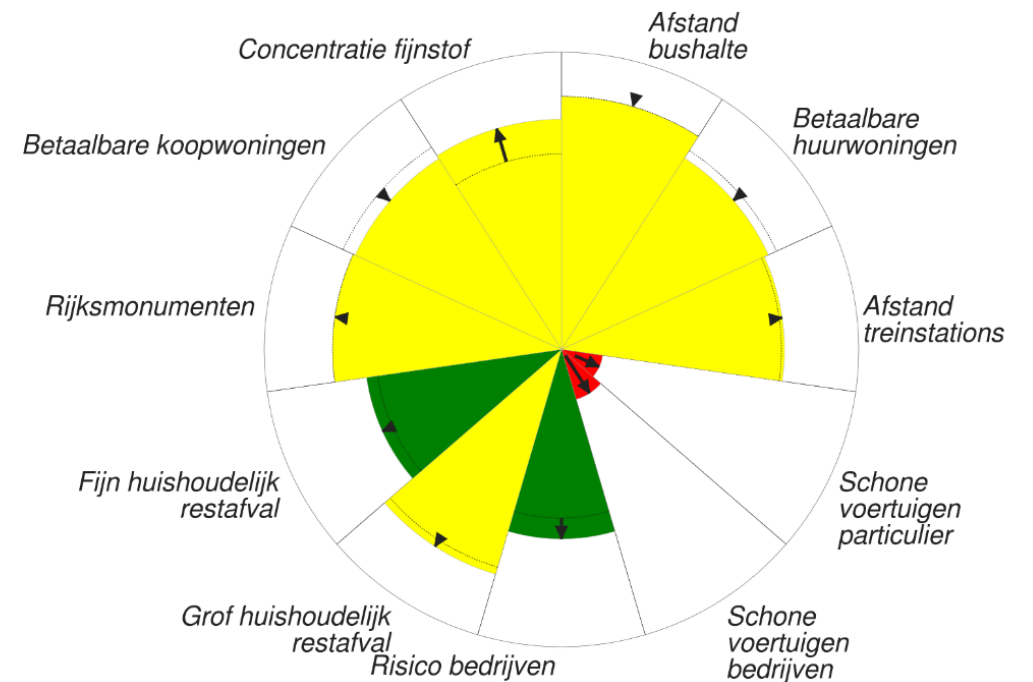
Doel 10: Ongelijkheid verminderen

Maastricht is een stad met jonge mensen; ze scoort uitstekend op vergroening. De demografische druk scoort goed en Maastrichtenaren zijn politiek actiever geworden. Er is echter wel sprake van een fors aantal arme huishoudens en huishoudens in de bijstand. Er zijn daarnaast ook weinig huishoudens met een vermogen van 5000 euro of meer. Het migratiesaldo is fors gestegen en een direct aandachtspunt.

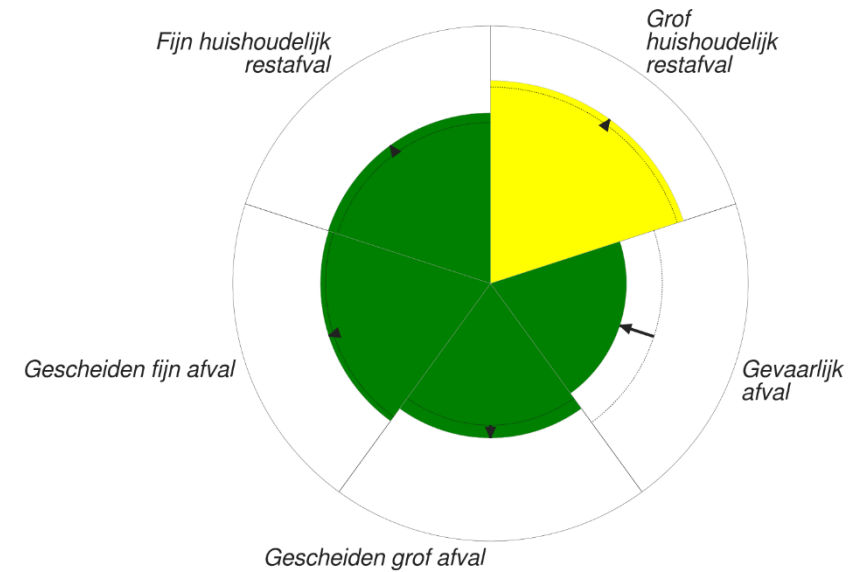
Doel 11: Duurzame steden en gemeenschappen

Over het algemeen scoort Maastricht uitstekend op doel 11. Bijna alle doelen scoren uitstekend of bijna uitstekend; fijn huishoudelijk restafval en risico bedrijven zijn beide positief ontwikkeld. Op het gebied van schone voertuigen scoort Maastricht laag. Een aandachtspunt.

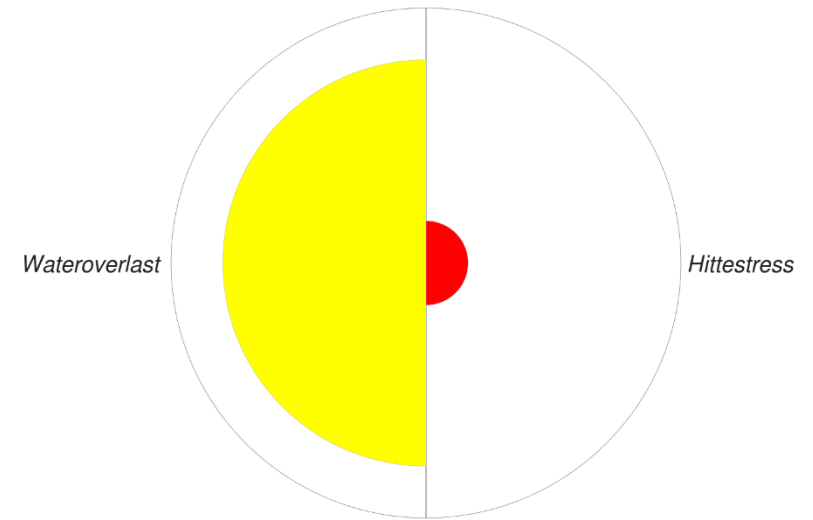
Doel 12: Verantwoorde consumptie en productie

Een positief beeld op doel 12. Vier van de vijf indicatoren laten een positieve ontwikkeling zien. De hoeveelheid grof huishoudelijk afval is erg laag, het fijn huishoudelijk afval laag en er scheidingspercentage van afval is hoog. De hoeveelheid gevaarlijk afval is wat toegenomen, maar scoort nog wel goed.

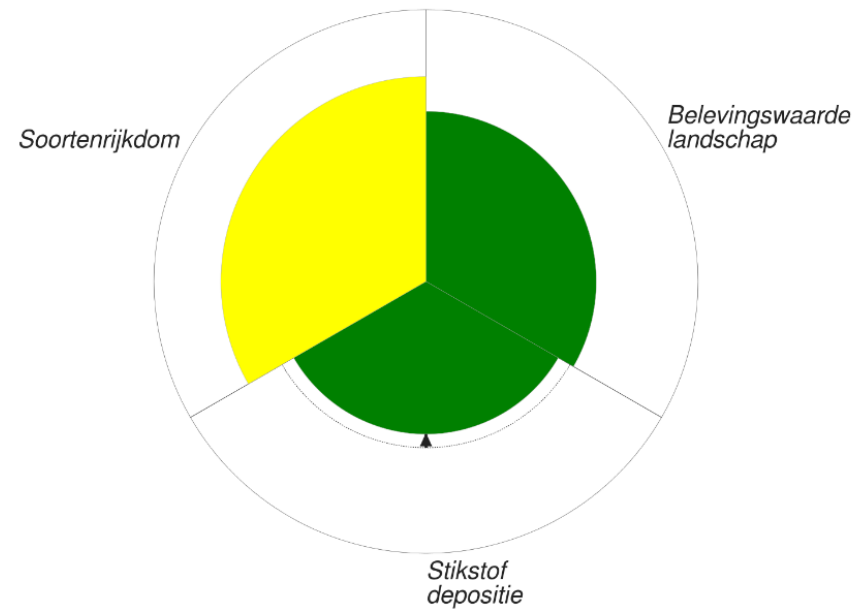
Doel 13: Klimaatactie

Twee uitersten op doel 13. Er is amper sprake van wateroverlast door ernstige buien in de gemeente Maastricht. Aan de andere kant is de hittestress wel hoog. Een direct aandachtspunt voor de gemeente.

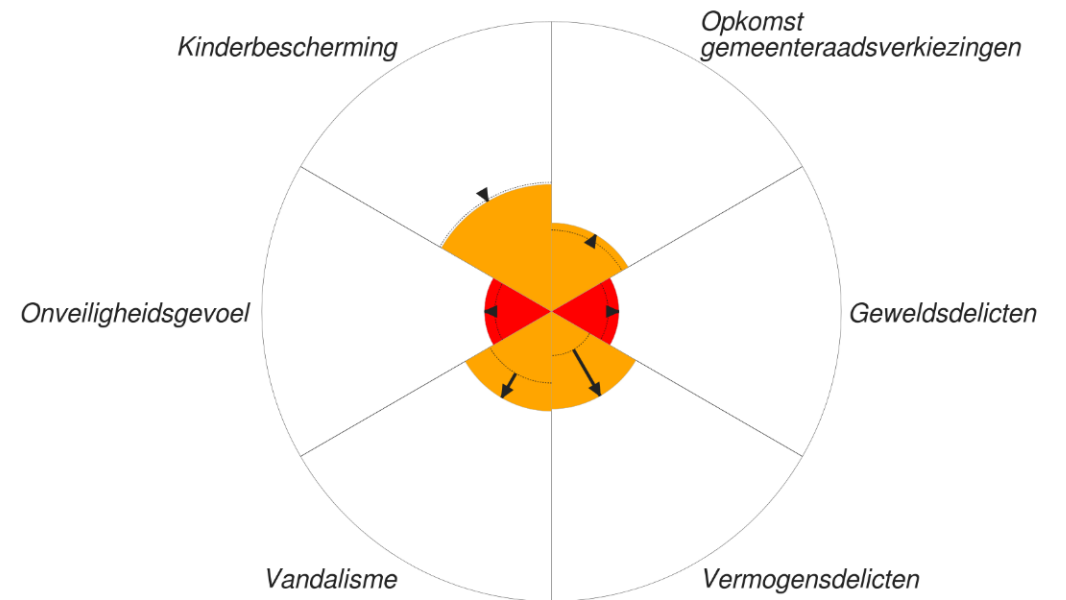
Doel 15: Leven op het land

Een positief beeld op doel 15. De soortenrijkdom in de gemeente Maastricht is uitstekend. Maastrichtenaren hebben een hoge belevingswaarde bij het landschap. Hoewel de stikstofdepositie iets is toegenomen, scoort de gemeente op de indicator nog altijd goed.

Doel 16: Vrede, justitie en sterke publieke diensten

Doel 16 is een (direct) aandachtspunt voor de gemeente Maastricht. Het onveiligheidsgevoel is hoog, alsook het aantal geweldsdelicten. Hoewel wat afgenomen, is het vandalisme en aantal vermogensdelicten nog hoog. De opkomst voor de gemeenteraadsverkiezingen is laag.

Samenvattend beeld

Overkoepelende conclusies (1)

- Een wisselend beeld op de SDG doelen.
- Maastricht scoort goed op de biosfeer doelen (6, 13, 15). Het leven op land scoort uitstekend en op klimaatactie wisselend. Daarnaast is de score op het gebied van water over het algemeen ook goed.
- Op de maatschappelijke doelen (1 t/m 5, 7, 11, 16) scoort Maastricht wisselend. Er wordt niet zo goed gescoord op het gebied van armoede en honger. Op gezondheid wisselend goed en minder goed en op het gebied van onderwijs overwegend goed. Dat geldt ook voor gendergelijkheid. De score op het gebied van energie minder. Maastricht scoort echter uitstekend op het gebied van duurzame steden en gemeenschappen. Als laatste, op doel 16, scoort Maastricht overwegend minder goed.

Overkoepelende conclusies (2)

- Ook op de economische doelen (8,9,10 en 12) scoort Maastricht wisselend.
- Op het gebied van waardig werk een economische groei is er een wisselend beeld zichtbaar en dat geldt ook voor industrie, innovatie en infrastructuur. Op het gebied van ongelijkheid scoort Maastricht wat minder goed, maar ze scoort uitstekend op het gebied van verantwoorde consumptie en productie.
- De meeste aandachtspunten voor de gemeente Maastricht zijn er op de maatschappelijke en economische doelen.

HET pon | telos

info@hetpon-telos.nl
www.hetpon-telos.nl

Vragen?

- Ruben Smeets
- r.smeets@hetpon-telos.nl
- 06 30 63 53 60

- Marijn van Asseldonk
- m.vanasseldonk@hetpon-telos.nl
- 06 82 49 62 05

